

Tillstånd och kontroller för biogasanläggningar

Miljöbalken

Inför uppförandet av en biogasanläggning som tar emot mer än 2500 ton avfall måste en tillståndprocess som vanligtvis löper under minst 8 månader följas. Länsstyrelsen handlägger och är tillståndsmyndighet. Samråd med myndigheter och eventuella närboende skall hållas och ansökan skall godkännas av miljöprovningsdelegatonen. **Ansökan enligt miljöbalken** innehåller teknisk beskrivning, miljökonsekvensbeskrivning samt en formell ansökan med förslag till villkor för verksamheten. Omfattningen av miljökonsekvensbeskrivningen bestäms delvis av lagstiftning men även av myndigheterna under samrådsfasen.

Inför uppförandet av en biogasanläggning som tar emot mindre än 2500 ton avfall per år måste **anmälan enligt miljöbalken** göras till kommunen i vilken biogas anläggningen planeras uppföras. Kommunen, oftast genom miljönämnden, avgör hur detaljerad en anmälan behöver vara. Detta sker bland annat mot bakgrund av lokaliseringen av anläggningen vilket betyder att utan kännedom om den specifika anläggningens placering är det svårt att bedöma hur detaljerad kommunens miljönämnd vill att anmälan skall vara. I det följande antas därför ett värsta fall vilket skulle betyda att miljönämnden vill ha en komplett miljökonsekvensbeskrivning och teknisk beskrivning samt att samråd med grannar skall hållas. Exempel på omständigheter som kan göra att samråd och MKB kan komma att krävas är mindre avstånd än 500 meter till permanent boende eller att skyddade områden (vattenskyddsområden etc) finns i närheten av anläggningen.

Om verksamheten som ska införa en biogasanläggning redan uppbär tillstånd enligt miljöbalken (A- eller B-verksamhet) görs anmälan till länsstyrelsen istället. Om införandet av biogasanläggningen inte innebär brott mot villkor i tillståndet för den befintliga verksamheten innebär det en lindrigare anmälningsprocess. Innebär biogasanläggningen att verksamheten bryter emot villkor i det befintliga tillståndet måste begäran om ändring av tillståndet göras, vilket leder till en mer utdragen process.

Om animaliska biprodukter kommer att behandlas i biogasanläggningen tillkommer ytterligare tillståndprocess. Tillstånd söks hos jordbruksverket enligt abp-förordningen.

Ingångsdata som krävs för att skriva en anmälan/ansökan:

1. Namn, adress, fastighetsbeteckning och faktureringsadress
2. Uppgifter om verksamhetens tidigare eventuella tillstånd eller andra beslut inkl villkor
3. Beskrivning av befintlig verksamhet.
4. En situationsplan med föreslagen placering av anläggningen i förhållande till omgivande byggnader.
5. Flödesschema med anläggningens huvudkomponenter samt beskrivning av behandlingsprocessen.
6. Vilka substrat som avses behandlas i anläggningen och vilka mängder.
7. Planerad slutanvändning av rötrest. Hur mycket näringsämnen finns i rötresten och hur lagrhålls den innan den används.
8. Planerad slutanvändning av gas, uppgifter om emissioner från förbränning av gas.
9. Luktreducerande åtgärder som har vidtagits i anläggningen samt vid hantering av substrat och rötrest.

10. Information om hur hög ljudnivå anläggningen ger upphov till.
11. Uppgifter om huruvida avfall uppkommer vid anläggningen exempelvis vid hantering av substrat, rötrest eller vid underhåll av anläggningen.
12. Kvantifiering av förändringar med avseende på transportvolym till verksamheten som en konsekvens av att anläggningen byggs.
13. Kvantifiering av förändringar med avseende på energianvändning som en konsekvens av att anläggningen byggs.

Nitoveskonsulterna kan utifrån ovanstående uppgifter ta fram anmälan/ansökan vilken skall innehålla följande komponenter:

Teknisk beskrivning:

- beskrivning av skilda anläggningsdelar på situationsplan och redogörelse för närliggande anläggningar och/eller bostadsområden eller andra områden av intresse
- redogörelse för nuvarande och planerad verksamhet eller åtgärd i tekniskt hänseende; såsom
- råvaror, produktion, produktionsmetod, kemikaliehantering, kapacitet, emissioner, reningsanordningar, driftförhållanden med mera.

Miljökonsekvensbeskrivning:

- Beskrivning av anläggningens lokalisering. Avstånd till skyddade områden. Kartmaterial.
- Konsekvenser av att verksamheten inte kommer till stånd
- Beskrivning av omgivningsförutsättningar inkl uppgifter om planförhållanden, riksintressen och skyddade områden.
- Bedömningsgrunder, regionala, nationella miljömål, miljö kvalitetsnormer, regler för buller och Boverkets rekommendationer.
- Uppgifter om förhärskande vindriktning
- Utsläpp till luft och vatten utifrån ovanstående uppgifter.
- Miljöeffekter av energi- och kemikalieanvändning utifrån ovanstående uppgifter.
- Kretsloppsanpassning av verksamheten
- Verksamhetens avfallshantering utifrån ovanstående uppgifter
- Transportutredning utifrån ovanstående uppgifter.
- Konsekvenser av driftstörningar
- Miljökonsekvensbedömning emot bedömningsgrunder
- Verksamhetens effekter på de allmänna hänsynsreglerna enligt miljöbalken.

Informationsblad för samrådstillfälle

- Ovanstående information sammanfattad på två sidor

För ansökan, om mer än 2500 ton avfall behandlas, tillkommer en formell ansökningshandling med villkorsförslag.

Lagen om brandfarliga och explosiva varor

Ansökan om tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor måste göras till räddningsnämnden i kommunen där anläggningen avses uppföras om den sammanlagda volymen gas som lagerhålls vid anläggningen överstiger 1 m³. Om verksamheten inte sedan tidigare uppbär tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor måste tillståndsansökan innehålla uppgifter om alla de brandfarliga varor som hanteras inom verksamheten, inte bara de varor som hanteras på biogasanläggningen (rötgasen)

Ingångsdata för ansökan

- Ritningar (gäller för alla byggnader där brandfarlig vara lagerhålls)
  - Fasadritning
  - Utrymningsvägar
  - Brandcellsindelning
  - Uppgifter om ventilation
- Processbeskrivning för biogasanläggningen
- Verksamhets beskrivning (hela verksamheten)
- Lagerhållen volymbrandfarliga varor (ej enbart rågas enligt ovan)
- Klassningsplan för biogasanläggningen.
- Drift och underhållsinstruktioner på svenska för biogasanläggningen

Förutom ovanstående måste anläggningens konstruktion uppfylla svensk lagstiftning med avseende på gassäkerhet. Detta görs enklast genom att anläggningen kontrolleras emot Anvisningar för biogasanläggningar (BGA12) som är den nu gällande standarden för biogasalläggningar i Sverige. Om anläggningen uppfyller BGA12 bifogas en försäkran om detta ansökan.

Nitoveskonsulterna kompletterar klassningsplanen enligt ovan med instruktioner för arbete i explosionsfarlig miljö vilket ger en komplett explosionskyddsdocumentation som bifogas ansökan.

Med utgångspunkt i ovanstående uppgifter kan Nitoveskonsulterna färdigställa tillståndsansökan.

Arbetsmiljölagstiftning

Anläggningen måste också uppfylla **svensk arbetsmiljölagstiftning**. Om inga delar av anläggningen har högre gstryck än 0,5 barg gäller följande angående kontroller och kontrolldokumentation enligt arbetsmiljölagen:

- Systemgranskning av brännareinstallation skall utföras av granskare från Energigas Sverige.
- Konstruktions och anläggningskontroll enligt AFS 2005:2 Tillverkning av vissa behållare, rörledningar och anläggningar skall göras av ackrediterat kontrollorgan, Inspecta, Decra eller Force.

Nitoveskonsulterna kan **inte** vara behjälplig med systemgranskning eller konstruktions- och anläggningskontroll eftersom vi inte har dessa befogenheter.

Checklistor för bedömning av kostnader för tillståndsprocesser

Checklista för bedömning av omfattningen av tillstånds/anmälningssprocesserna för miljöbalken.

Det förutsätts att Nitoveskonsulterna erhåller uppgifter enligt nedanstående från verksamhetsutövaren:

- Namn, adress, fastighetsbeteckning och faktureringsadress
- Uppgifter om verksamhetens tidigare eventuella tillstånd eller andra beslut inkl villkor
- Beskrivning av befintlig verksamhet.
- En situationsplan med föreslagen placering av anläggningen i förhållande till omgivande byggnader.

	JA eller NEJ
Kommer mer än 2500 ton avfall kommer att behandlas	
Har befintlig verksamhet tillstånd enligt miljöbalken eller miljöskyddslagen.	
Kommer införandet av biogasanläggningen att bryta mot villkor i gällande tillstånd	
Finns bostäder inom 500 meter från anläggningen	

Checklista för bedömning av omfattningen av tillstånds/anmälningssprocesserna för lagen om brandfarliga och explosiva varor. Om verksamheten sedan tidigare hanterar brandfarlig vara i ej tillståndspliktig mängd förutsätts det att Nitoveskonsulterna erhåller uppgifter enligt nedan för dessa varor.

- Ritningar (gäller för alla byggnader där brandfarlig vara lagerhålls)
  - Fasadritning
  - Utrymningsvägar
  - Brandcellsindelning
  - Uppgifter om ventilation
- Verksamhets beskrivning, hur de brandfarliga varorna används
- Lagerhållen volymbrandfarliga varor

	JA eller NEJ
Har befintlig verksamhet tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE)	
Hanteras, lagerhålls annan brandfarlig vara inom befintlig verksamhet	

Övrigt

Om verksamheten avser hantera animaliska biprodukter tillkommer kostnader för denna tillståndsprocess. Jordbruksverket är tillståndsmyndighet för dessa ärenden.

Både för anmälan/ansökan enligt miljöbalken och ansökan enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor utgår dessutom kostnader för tillståndshanteringen från myndighetshåll. Dessa kostnader ingår inte i ovanstående uppgifter. Myndigheterna skickar fakturan till verksamhetsutövaren.